

FIȘA DISCIPLINEI

Limba ucraineană contemporană – Morfologie I

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și literaturi slave
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură ucraineană / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba ucraineană contemporană – Morfologie I (CP1 Analiză gramaticală + CP2 Conversații. Traduceri) (în limbile ucraineană și română)				Codul disciplinei	LLU3121	
2.2. Titularul activităților de curs				Conf. univ. dr. Ioan HERBIL				
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Vacant – Conf. univ. dr. Ioan HERBIL Lector univ. dr. Cristina SILAGHI				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	8	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar / curs practic	5
3.4. Total ore din planul de învățământ	112	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar / curs practic	70
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					33
Tutoriat (consiliere profesională)					–
Examinări					2
Alte activități					7
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					84
3.8. Total ore pe semestru					196
3.9. Numărul de credite					8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Promovarea examenului de <i>Limbă ucraineană contemporană – Morfologie I</i> este condiționată de promovarea examenelor la cursurile practice de limbă ucraineană din semestrul respectiv (<i>Analiza gramaticală și Conversații. Traduceri</i>).
--------------------	---

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.2. de competențe	Noțiuni elementare de morfologie: părțile de vorbire (substantiv, adjectiv, numeral, pronume, verb); categoriile gramaticale (gen, număr, caz, declinare, aspect).
--------------------	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75 %

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	<ul style="list-style-type: none"> C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate. C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba ucraineană. C3. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii ucrainene și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală. C5. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea celor mai importante cunoștințe teoretice și practice în domeniul morfologiei limbii ucrainene. Familiarizarea studenților cu conceptele specifice morfologiei. Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii. Consolidarea elementelor gramaticale și lexicale care să permită producerea de către studenți a unor enunțuri corecte și coerente în limba ucraineană. Însușirea unor tehnici de traducere și retroversiune.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de părțile de vorbire și categoriile gramaticale ale acestora în limba ucraineană: substantivul (genul și numărul; declinările; cazurile substantivelor cu sau fără prepoziții: genitiv, dativ, acuzativ, instrumental, locativ, vocativ); adjectivul (tipurile de adjective; declinările; gradele de comparație: gradul comparativ și gradul superlativ); numeralul (tipurile; declinarea), pronumele (tipurile; declinarea). Dezvoltarea abilităților de analiză morfologică a cuvintelor din limba ucraineană și aprofundarea competențelor lingvistice; utilizarea corectă a formelor diferitelor părți de vorbire în exprimarea scrisă și orală. Aprofundarea și aplicarea noțiunilor de morfologie învățate în alte compartimente ale limbii. Consolidarea principalelor noțiuni legate de substantiv (gen, număr), pronume personal, demonstrativ, nehotărât, interogativ etc.; conjugarea verbelor; verbe de mișcare. Completarea vocabularului cu noi elemente lexicale care să permită elaborarea unor structuri corecte în limba ucraineană. Perfecționarea deprinderilor de traducere / retroversiune orală și scrisă.

8. Conținuturi

8.1 Cursul teoretic	Metode de predare	Observații
1. Structura morfematică a cuvântului și derivarea cuvintelor	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
2. Morfologia: părțile de vorbire	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
3. Substantivul. Caracteristici gramaticale	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
4. Substantivul. Categorii lexico-semantice	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
5. Substantivul. Declinarea substantivelor (I)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
6. Substantivul. Declinarea substantivelor (II)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
7. Adjectivul. Definiție și trăsături gramaticale	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
8. Adjectivul. Gradele de comparație ale adjectivului. Tipuri de declinare	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
9. Adjectivul. Formarea adjectivelor	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
10. Numeralul. Definiția și tipurile e numerale	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
11. Numeralul. Declinare și ortografie	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
12. Pronumele. Semnificația pronumelui și relația cu alte părți de vorbire	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
13. Pronumele. Tipuri de pronume	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
14. Pronumele. Declinarea pronomelor	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Bibliografie: • ЖОВТОВРЮХ, М.А., КУЛИК, Б.М. <i>Курс сучасної української літературної мови</i> . – 4-те вид. – Ч. 1. – К., 1972; • КОЗАЧУК, Г.О. <i>Українська мова для абітурієнтів</i> . – 5-те вид., стер. – Київ: Вища школа, 2004; • ПЕНТИЛЮК, М.І., ІВАЩЕНКО, О.В. <i>Українська мова: Підручник-комплект</i> . – Київ: Ленвіт, 2001; • ШКУРАТЯНА, Н.Г., ШЕВЧУК, С.В. <i>Сучасна українська літературна мова</i> . – К., 2000; • ЮЩУК, І.П. <i>Українська мова</i> . – Київ: Либідь, 2004; • HERBIL, IOAN, <i>Substantivul și adjectivul în limba ucraineană contemporană</i> , Editura Risoprint, Editura RCR Editorial, Cluj-Napoca, București, 2019; • *** <i>Сучасна українська літературна мова</i> /За ред. А.П. Грищенка. – 2-ге вид. – К., 1997; • *** <i>Сучасна українська літературна мова</i> /За ред. М.Я. Плющ. – 3-те вид., стер. – Київ: Вища школа, 2001; • *** <i>Сучасна українська літературна мова: Підручник</i> /За ред. О.Д. Пономарева. – 2-ге вид., перероб. – Київ: Либідь, 2001; • *** <i>Український правопис</i> . – К., 2005.		
8.2 Cursul practic 1: <i>Analiza gramaticală</i>	Metode de predare	Observații
1. Substantivul: caracteristici, trăsături morfologice, funcții sintactice	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	

2. Desinențele substantivelor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
3. Formarea substantivelor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
4. Desinențele adjectivelor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
5. Formarea adjectivelor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
6. Declinarea numeralelor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
7. Ortografia numeralelor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
8. Declinarea și ortografia pronumelor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
9. Verbul – trăsături generale	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
10. Forme verbale personale	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
11. Forme verbale impersonale	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
12. Ortografia adverbilor	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
13. Cuvintele auxiliare: prepoziția și conjuncția	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
14. Folosirea particulei și a interjecției	Explicația, prelegerea participativă, demonstrația, exercițiul, conversația	
Bibliografie: • ЮЩУК, І.П. <i>Практикум з правопису української мови</i> . – 4-ге вид. – Київ, 2000; • ПЕНТЕЛЮК, М.І., ІВАЩЕНКО, О.В. <i>Українська мова</i> . – Київ, 2001; • *** <i>Dicționar Român-Ucrainean</i> , reproducere identică a ediției din 1963, București-Cernăuți; • *** <i>Dicționar Ucrainean-Român</i> , reproducere identică a ediției din 1964, București-Cernăuți; • *** <i>Сучасна українська мова</i> /За ред. О.Д. Пономарева. – 2-ге вид., перероб. – Київ, 2001; • *** <i>Український правопис</i> . – К., 2003.		
8.3 Cursul practic 2: <i>Conversații. Traduceri</i>	Metode de predare	Observații
1. Curs recapitulativ – Recapitularea cunoștințelor acumulate în cadrul cursului practic	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
2. <i>Добрий день! Як ваше ім'я? / Bună ziua! Cum vă numiți?</i> Bloc tematic – formule de prezentare. Utilizarea pronumelor <i>vi</i> și <i>ti</i> . • Traducerea textului <i>Я знала Ольгу Кобилянську</i>	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
3. <i>Дуже приємно з Вами познайомитися! / Îmi pare bine să vă cunosc!</i> Exprimarea aprecierii. Bloc tematic - locuința. Nume de țări și naționalități. • Traducerea textelor <i>Лисяче село в Японії налічує більше ста тварин, Жителі японського міста Камікатсу зробили його найчистішим містом на планеті</i>	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	

4. Ви маєте сім'ю? / Aveți familie? Formule de cerere și mulțumire. Bloc tematic – familia. • Traducerea textului 12 міфів про правильне харчування, які виявилися помилковими	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
5. Алло! Я телефоную з Лондона... / Alo! Vă telefonez din Londra... Bloc tematic – Conversația la telefon. • Traducerea textelor "Без татуювання на обличчі я буду виглядати, як чоловік" – жінка унікального племені, Кенійські жінки заснували своє село і заборонили вхід чоловікам	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
6. Нам треба замовити номер у готелі? / Trebuie să facem o rezervare la hotel Bloc tematic – rezervarea unei camere la hotel. • Traducerea textului Звідки взялися слова "ровер" і "тремпель"	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
7. Який в Україні клімат? / Ce climă e în Ucraina? Bloc tematic – lunile anului, anotimpurile. • Traducerea textului "Бікіні, хот-дог, папараці" – як історія змінила значення слів	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
8. Я маю плани розвивати торгівлю з Україною / Intenționez să dezvolt afaceri cu Ucraina Bloc tematic – deschiderea unei afaceri. • Traducerea textului Франт з Аугсбурга XVI століття був першим "фешн-блогером"	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
9. Curs recapitulativ	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
10. Ми летимо Українськими Авіалініями / Noi zburăm cu Compania Aeriană Ucraineană Bloc tematic – deplasarea cu diferite mijloace de transport. • Traducerea textului Сніданок аристократів: як народилася традиція починати день із шампанського	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
11. Ваш паспорт, будь ласка! / Pașaportul dvs., vă rog! Bloc tematic – controlul vamal. • Traducerea текстelor 59-річна модель розповіла як зберегла свою молодість без пластики, Як за 10 хвилин відновиться після 6-годинного робочого дня	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
12. В місті / În oraș. Погода / Despre vreme		

Bloc tematic – vremea. • Traducerea textului <i>Як мова впливає на бачення кольорів (I)</i>	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
13. <i>У ресторані / La restaurant</i> Bloc tematic – la restaurant. • Traducerea textului <i>Як мова впливає на бачення кольорів (II)</i>	Conversația, explicația, exemplificarea, exercițiul	
14. Verificare pe parcurs		
Bibliografie: • BEKH, Olena, DINGLEY, James, <i>Ukrainian. A complete course for beginners</i> , UK, 1997; • HERBIL, Mihaela, HERBIL, Ioan, <i>Ghid de conversație română-ucrainean</i> , Cluj-Napoca, 2005; • FRANKO, Roma, <i>Ukrainian for Speakers of English, Oral Exercises</i> , Calgary, Alberta, 1994; • ЮЩУК, І.П. <i>Практикум з правопису української мови</i> . – 4-ге вид. – Київ, 2000; • ПЕНТЕЛЮК, М.І., ІВАЩЕНКО, О.В. <i>Українська мова</i> . – Київ, 2001; Webografie: • gazeta.ua .		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> Conținutul disciplinei este în concordanță cu materia care se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București; Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava; Universitatea Națională „Taras H. Șevcenko” din Kiev (Ucraina); Universitatea „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți (Ucraina); Universitatea Jagiellonă (Polonia); LM Universität München (Germania); Universitatea din Viena (Austria). În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul/specializare are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu: 1. Inspectoratul Școlar Județean Maramures; 2. Uniunea Ucrainenilor din România, Redacțiile periodice; 3. Radio România Internațional – Secția Ucraineană; 4. Accenture Industrial Software Solutions S.A. Cluj; 5. Poliția de Frontieră.
---

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs și seminar	• Corectitudinea în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de structura cuvintelor limbii ucrainene (substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele).	Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10 Realizarea temelor pe parcursul semestrului	50 % (din notă)
	• Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate.		
	• Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup.		
	• Corectitudinea în pronunție și în scriere.		
10.5 Curs practic 1	• Corectitudinea în identificarea fenomenelor morfologice în cele mai diverse situații. • Rezolvarea exercițiilor privind substantivul, adjectivul, numeralul, pronumele. • Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup.	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Verificare scrisă pe parcurs Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%	25 % (din notă)

Curs practic 2	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea noțiunilor legate de substantiv, pronume, adjectiv, verb, adverb, dezbătute la cursul practic. • Utilizarea unui vocabular adecvat diferitelor situații de comunicare. 	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Verificare scrisă pe parcurs Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%	25 % (din notă)
----------------	---	--	--------------------

10.6 Standard minim de performanță

Curs teoretic:

- - gradul de asimilare a limbajului de specialitate
- - însușirea corectă a noțiunilor teoretice de morfologie și aplicarea acestora în învățarea limbii ucrainene
- - utilizarea corectă a diferitelor forme cazuale ale substantivului, adjectivului, numeralului, pronumelui

Cursuri practice:

- - conjugarea verbelor
- - identificarea formelor cazuale ale substantivelor, adjectivelor, numeralelor, pronumelor
- - cunoașterea elementelor de vocabular utilizate în diferite situații de comunicare

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
14.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs
Conf. univ. dr. Ioan HERBIL

Numele și semnătura titularului de curs practic 1
Conf. univ. dr. Ioan HERBIL

Numele și semnătura titularului de curs practic 2
Lect. univ. dr. Cristina SILAGHI

Data avizării în Departament:
27.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. Ioan HERBIL

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului